

ข้อคิดบางประการในการสร้างตัวลวง

ผ่าน บาลโพธิ์

ในปัจจุบันเกือบจะกล่าวได้ทีเดียวว่าข้อสอบชนิดมีตัวเลือก (multiple choice) เป็นข้อสอบชนิดที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการสอบนั้นเป็นการสอบปลายภาคหรือเป็นการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับต่างๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะข้อสอบชนิดนี้สามารถครอบคลุมเนื้อหาได้มาก การตรวจนับคะแนนง่าย สะดวก รวดเร็ว กับทั้งการให้คะแนนก็แน่นอนและยุติธรรม แต่การสร้างข้อสอบชนิดนี้ก็มิได้กระทำได้ง่ายๆ ดังที่หลาย ๆ ท่านคิด การสร้างตัวลวงให้ดีและเหมาะสม นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งในการสร้างข้อสอบชนิดนี้ เพราะหากผู้สร้างขาดความระมัดระวังก็ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งกับผู้เข้าสอบและผู้ตรวจข้อสอบ ที่เป็นเช่นนี้เพราะข้อสอบบางข้อมีคำตอบที่ถูกต้องเกินกว่า 1 ข้อ จริงอยู่แม้คำสั่งจะระบุให้ผู้เข้าสอบเลือกเฉพาะคำตอบที่ถูกต้องและเหมาะสมที่สุด แต่ความเหมาะสมดังกล่าวนี้ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ โดยเฉพาะความเหมาะสมตามบริบท (context) ความถูกต้องตามหลักแห่งเหตุและผล (logic) และความเป็นไปได้ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง (real life situation) ดังนั้น แม้ว่าผู้สร้างข้อสอบประสงค์จะให้ผู้เข้าสอบเลือกคำตอบข้อใดข้อหนึ่งที่กำหนดให้เป็นคำตอบที่ถูกต้อง (key) ผู้เข้าสอบหรือผู้เฉลยข้อสอบก็อาจพิจารณาความเหมาะสมของคำตอบไปในแง่มุมที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อช่วยให้ผู้สร้างข้อสอบสามารถสร้างตัวลวง (distractors) ได้อย่างรัดกุม และเป็นตัวลวงที่ดี ผู้เขียนจึงใคร่ขอเสนอข้อคิดบางประการในการสร้างตัวลวงดังต่อไปนี้

1. **Cohesion และ Coherence** โดยปกติคำ 2 คำนี้มักเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในการเขียนเท่านั้น เพราะในการเขียนนั้นข้อความหรือเรื่องราวที่เขียน จะต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันและส่วนใหญ่เมื่อกล่าวถึงความต่อเนื่องกัน ก็มักจะมีการกล่าวถึงการใช้คำเชื่อม

ที่เรารู้จักกันในชื่อว่า transitional expressions หรือคำว่า discourse markers ในปัจจุบัน ความต่อเนื่องดังกล่าวนี้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการทดสอบก็ตรงส่วนที่เกี่ยวกับการสร้างตัวลงนนั้นเอง ทั้งนี้เพราะคำตอบที่ถูกต้องของข้อสอบบางชนิด โดยเฉพาะข้อสอบที่ใช้วัดความรู้ความสามารถในด้าน expressions นั้น อาจเป็นข้อความที่สัมพันธ์โดยตรง (cohesive) กับตัวคำถาม (stem) หรืออาจเป็นเพียงข้อความที่เกี่ยวข้องกัน (coherent) กับตัวคำถามก็ได้ ดังที่ Michael Canale และ Merrill Swain¹ ได้กล่าวไว้ว่าความสามารถในการสื่อความหมาย (communicative competence) นั้น ส่วนหนึ่งก็ต้องขึ้นอยู่กับกฎแห่งความต่อเนื่องของถ้อยคำหรือข้อความที่ผู้พูด หรือผู้เขียนกล่าวหรือเขียน (rules of discourse) ซึ่งกฎนี้กล่าวว่าการต่อเนื่องอาจเป็นไปได้ 2 ลักษณะ คือการต่อเนื่องแบบมีความสัมพันธ์โดยตรง (cohesion) และการต่อเนื่องแบบที่เพียงแค่เกี่ยวข้องกัน (coherence) ความต่อเนื่องแบบ cohesion เป็นไปตามลักษณะของความเชื่อมโยงด้านกฎเกณฑ์การใช้ภาษา (grammatical links) และสำหรับความต่อเนื่องแบบ coherence นั้นเป็นไปตามความเหมาะสมทางด้านหน้าที่ทางการสื่อความหมาย (appropriate combination of communicative functions)

นอกจากนี้ H.G. Widdowson² ก็ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของถ้อยคำหรือข้อความที่ใช้ในการพูดและการเขียน ไว้อย่างชัดเจนว่าความต่อเนื่องนี้เป็นไปได้ 2 ลักษณะ คือความสัมพันธ์โดยตรง (cohesion) และความเกี่ยวข้องกัน (coherence) และได้ยกตัวอย่างความต่อเนื่องทั้ง 2 ลักษณะไว้ดังนี้

1) ข้อความที่มีความสัมพันธ์กันโดยตรง (cohesion)

A : What are the police doing ?

B : They are arresting the demonstrators.

จากบทสนทนานี้จะเห็นได้ว่าคำถามและคำตอบระหว่าง A กับ B มีความสัมพันธ์กันโดยตรง กล่าวคือเมื่อ A ถามโดยใช้ question word คำว่า what B ก็ตอบโดยยึดคำว่า what เป็นเกณฑ์

¹ Michael Canale and Merrill Swain *Approaches to Communicative Competence*, (Singapore : Semeo Regional Language Centre, 1980), pp. 40-41.

² H.G. Widdowson, *Teaching Language as Communication*, (London : Oxford University Press, 1978), pp. 27-29.

2) ข้อความที่มีเพียงความเกี่ยวข้องกัน (coherence)

A : What are the police doing ?

B : I have just arrived.

จะเห็นได้ว่าคำตอบของ B แตกต่างไปจากตัวอย่างที่แล้ว เพราะในตัวอย่างนี้คำตอบของ B มิใช่เป็นการตอบคำว่า what โดยตรง แต่เป็นการบอกสภาพความเป็นจริงที่ว่าเขาเพิ่งมาถึง คำตอบของ B แม้จะไม่สัมพันธ์โดยตรงกับคำถามของ A แต่ในสภาพการพูดคุยกันเช่นนี้ A ย่อมเข้าใจได้ว่าคำตอบที่แท้จริงของ B ก็คือ

B : (I don't know what the police are doing because)

I have just arrived.

จากคำตอบของ B ตามตัวอย่างที่ยกมานี้ ท่านคงเห็นความแตกต่างของความต่อเนื่องของภาษาในแบบ cohesion และแบบ coherence ได้เป็นอย่างดี ผลจากการเห็นความแตกต่างของความต่อเนื่องนี้จะช่วยให้สามารถมองเห็นข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลวงได้ง่ายขึ้น เพราะโดยทั่วไปนั้นเรามักคิดกันไปเองว่าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดก็คือคำตอบที่สัมพันธ์โดยตรงกับคำถามเท่านั้น ทั้งๆ ที่คำตอบที่มีความเกี่ยวข้องกันในแบบ coherence ก็มีความถูกต้องและเหมาะสมเช่นกัน ดังตัวอย่างที่กล่าวมานี้ นอกจากนั้นคำตอบชนิดนี้ก็สามารถเกิดขึ้นได้ในชีวิตจริง และหากจะลองหันมาพิจารณาการถามและการตอบในภาษาไทยของเราบางทีก็จะเห็นได้ว่าการโต้ตอบในลักษณะนี้ก็มีเช่นกัน เช่น

ก : ก็โหมงแล้ว

ข : หิวแล้วหรือ

คำตอบของ ข. แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าแม้คำตอบนี้จะไม่สัมพันธ์โดยตรงกับคำถามของ ก. ก็เป็นคำตอบที่ใช้สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี ดังนั้นข้อควรคำนึงประการแรกในการสร้างตัวลวงก็คือ การระมัดระวังมิให้ตัวเลือก (option) ที่ประสงค์จะให้เป็นตัวลวง (distractor) กลายมาเป็นคำตอบที่ถูกต้อง (key) อันสืบเนื่องมาจากการพิจารณาความต่อเนื่องเฉพาะเพียงด้าน cohesion แต่เพียงด้านเดียว

ก่อนที่จะกล่าวถึงข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลวงประการต่อไป ผู้เขียนใคร่ขอให้ท่านลองพิจารณาตัวเลือกของคำถามต่อไปนี้ โดยพิจารณาว่าตัวเลือกข้อใดที่ถูกต้องในแบบ cohesion และข้อใดที่ถูกต้องในแบบของ coherence

A : When did he go there ?

B : _____

- a. He went to Hong Kong.
- b. Well, that's not important.
- c. He went at 6 : 30 p.m.
- d. He wanted to visit his friend.

คำถามของ A ขึ้นต้นด้วย when ซึ่งเป็นการถามเกี่ยวกับเวลา ดังนั้นคำตอบที่จะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับคำถามนี้จึงต้องเป็นการบอกเวลา ดังนั้นตัวเลือกข้อ c. จึงย่อมเป็นคำตอบที่ถูกต้องในแบบ cohesion ส่วนคำตอบข้อ b. นั้นก็เป็นคำตอบที่ถูกต้องเช่นกัน แต่เป็นความถูกต้องในแบบ coherence วิธีแก้ไขให้มีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียวทำได้ด้วยการเปลี่ยนตัวเลือก b. หรือ c. ข้อใดข้อหนึ่งเสียใหม่

2. **ไวยากรณ์** ข้อสอบที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีหลายชนิด เช่นข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (achievement test) ข้อสอบวัดความถนัด (aptitude test) และข้อสอบวัดความก้าวหน้าทางการเรียน (progress test) ข้อสอบแต่ละชนิดต่างก็มีจุดมุ่งหมายในการวัดที่แตกต่างกัน แต่ไม่ว่าจะเป็นข้อสอบชนิดใดก็ตาม การสร้างตัวลวงก็ควรจะถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ด้วยกันทั้งนั้น เพราะตัวลวงที่ผิดไวยากรณ์นั้นนอกจากจะสร้างความสับสนโดยไม่จำเป็นแก่ผู้สอบแล้ว ก็ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้สอบบางกลุ่มสามารถตัดตัวลวงออกไปได้ง่ายขึ้น ซึ่งการใช้วิธีการตัดออก (elimination) เช่นนี้ย่อมทำให้เขามีโอกาสที่จะเลือกคำตอบที่ถูกต้องสูงขึ้นทั้งๆ ที่ความจริงแล้วเขาอาจไม่ทราบคำตอบที่แท้จริงก็ได้แต่อย่างไรก็ตาม การพิจารณาในเรื่องนี้ก็ย่อมขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่ต้องการทดสอบด้วย ดังที่ J.B. Heaton³ กล่าวว่าโดยปกติแล้วตัวลวงจะถูกตรวจสอบตามหลักไวยากรณ์ แต่ทั้งนี้ก็ยังเว้นการเขียนตัวลวงสำหรับข้อสอบที่ต้องการทดสอบความรู้ไวยากรณ์เรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ

ผู้เขียนใคร่ขอยกตัวอย่างข้อเสียของการสร้างตัวลวงที่ผิดไวยากรณ์พอเป็นอุทาหรณ์ในการสร้างแบบสอบดังนี้ กล่าวคือครั้งหนึ่งผู้เขียนจำเป็นต้องสอบความสามารถในการฟัง แบบสอบ

³ J.B. Heaton, *Writing English Language Tests*, (London : Longman, 1976), p. 15.

ชุดนี้เรียกกันว่า Noisy Test กระบวนการของเขาก็คือการให้ผู้เข้าสอบฟังเสียงของเจ้าของภาษาจากเทปบันทึกเสียง แต่เสียงที่ได้ยินเป็นเสียงซึ่งมีเสียงประกอบ (sound effects) ต่างๆ ดังรบกวนอยู่ตลอดเวลา เช่นหากเป็นการพูดริมถนนก็มีเสียงรถดังลั่นไปทีเดียว มีอยู่หลายข้อที่ผู้เขียนฟังไม่ทัน ไม่ทราบว่คำพูดคำต่อคำจริง ๆ นั่นคืออะไร ครั้นเมื่อพิจารณาตัวเลือกก็พบว่าตัวเลือก 3 ใน 4 ข้อนั้นผิดไวยากรณ์ ผู้เขียนมีความเชื่อว่าการพูดในภาวะธรรมดานั้นผู้ที่เป็นเจ้าของภาษาจะไม่พูดผิดไวยากรณ์แน่นอน ดังนั้นแม้จะจดจำถ้อยคำทุกคำไม่ได้ ก็ควรจะเลือกตัวเลือกที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ จากเรื่องนี้จะเห็นได้ว่าผู้เขียนมิได้ใช้ความสามารถในการฟังมาช่วยในการแก้ปัญหา แต่เป็นการอาศัยความรู้เรื่องไวยากรณ์ประกอบกับการตั้งสมมติฐานเสียมากกว่า จากเรื่องที่เล่ามานี้ก็พอจะเห็นได้ว่าข้อสอบนี้มีไว้วัดในสิ่งที่ต้องวัดแต่อย่างใด ทั้งนี้ในการสร้างตัวลวงเราจึงควรคำนึงถึงความถูกต้องทางไวยากรณ์ด้วย

3. ความรู้เฉพาะวิชา ข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลวงข้อนี้หากพิจารณาอย่างผิวเผินก็ดูจะไม่เกี่ยวข้องกับการสร้างตัวลวงเท่าใดนัก แต่อันที่จริงเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการสร้างตัวลวงมากที่สุดก็เพราะผลของการสร้างตัวลวงโดยอิงความรู้วิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ ย่อมก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมแก่ผู้สอบบางกลุ่มอย่างแน่นอน ผู้สอบคนใดหรือกลุ่มใดมีความรู้หรือมีความถนัดในเรื่องที่ปรากฏอยู่ในตัวลวงเป็นพิเศษ ก็ย่อมมีโอกาสทำแบบสอบได้ดีกว่าผู้อื่น หรือกลุ่มอื่น ตัวอย่างเช่นหากเราต้องการวัดความสามารถในการอ่าน สมมติว่าในเรื่องที่ผู้สอบต้องอ่านกล่าวว่านักบินจำเป็นต้องนำเครื่องลงอย่างฉุกเฉินที่เมืองลินซ์ ผู้ออกข้อสอบต้องการถามว่าเครื่องบินตกที่ใด แต่ไม่ต้องการใช้ชื่อเมืองลินซ์ที่ปรากฏในเรื่อง จึงตั้งคำถามว่า

The captain made a crash-landing in _____.

- Austria
- Germany
- Italy
- Switzerland

ท่านลองทายซิว่าคำตอบที่ถูกต้องคือข้อใด คงจะยากทีเดียว นอกจากว่าท่านจะมีความรู้ทางภูมิศาสตร์มาก ๆ ข้อสอบข้อนี้นับว่ายากทีเดียวเพราะผู้ที่ตอบได้ต้องทราบว่เมืองลินซ์นี้อยู่ในประเทศใดเสียก่อน ผู้ออกข้อสอบหลายท่าน โดยเฉพาะผู้ออกข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ อาจ

เห็นว่าข้อสอบข้อนี้เหมาะสมก็ได้ เพราะในการสอบคัดเลือกนั้นผู้ที่มีความรู้มากที่สุดก็ควรจะเป็นผู้ที่มีโอกาสมากที่สุด อันที่จริงความคิดเห็นนี้เป็นสิ่งที่น่าจะได้รับการพิจารณาเช่นกัน แต่เมื่อคำนึงถึงจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของข้อสอบก็จะเห็นได้ว่าข้อสอบนี้ต้องการวัดความรู้ความสามารถด้านภาษาดังนั้นการถามที่เกินไปกว่าเรื่องของภาษาจึงเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมอย่างแน่นอน เพราะการที่ผู้สอบตอบไม่ได้ก็มีได้หมายความว่าเขารับเรื่องไม่เข้าใจแต่อย่างใด

4. คำยาก ข้อควรคำนึงอีกประการหนึ่งในการเขียนตัวลงได้แก่การเลือกใช้คำ เพราะคำที่นำมาใช้สร้างตัวลงนั้นอาจยากเกินกว่าระดับความรู้ของผู้สอบก็ได้ ข้อควรคำนึงนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อนั่นเอง จากการวิเคราะห์ข้อสอบเรามักจะพบว่าข้อใดที่ตัวเล็กรู้ศัพท์ยากๆ นั้น โอกาสที่จะมีค่าอำนาจจำแนก (discrimination index) ต่ำนั้นมีมากที่สุดที่เห็น เช่นนี้ก็เพราะทั้งผู้สอบกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนต่างก็ใช้วิธีเดาคำตอบเช่นเดียวกัน ดังนั้นคะแนนของทั้งสองกลุ่มจึงแตกต่างกันน้อย หรืออาจไม่แตกต่างกันเลยก็ได้ ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนี้จะทำให้ข้อสอบข้อนี้เป็นข้อสอบที่ไม่ดี เพราะตามความเป็นจริงนั้นผู้สอบกลุ่มเก่งควรจะเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้มากกว่าผู้สอบกลุ่มอ่อน

ตัวอย่างของการเขียนตัวลงด้วยคำยากก็เช่นกัน หากข้อความตอนหนึ่งของเรื่องที่ผู้สอบต้องอ่าน คือ My professor explained the problem to me very clearly and precisely in only a few words. และคำถามก็คือ

The writer thought that his professor's explanation was _____.

- succinct
- terse
- pithy
- epigrammatic

ถ้าหากนิสิตหรือนักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1 ต้องทำข้อสอบข้อนี้ ผู้เขียนก็เชื่อว่าคำที่ใช้เป็นตัวเลือกที่ยากเกินไปอย่างแน่นอน เพราะแม้จะอ่านแล้วเข้าใจว่าคำอธิบายของศาสตราจารย์เป็นคำที่ชัดเจนมาก เขาก็อาจไม่ทราบความหมายของคำที่ใช้เป็นตัวเลือกเลยแม้แต่คำเดียวก็เป็นไปได้ ผลก็คือเขาต้องตอบโดยใช้วิธีเดาสุ่มไปเท่านั้นเอง ดังนั้นในการสร้างตัวลงจึงควรจะได้คำนึงถึงความยากง่ายของคำที่จะใช้ให้พอเหมาะกับระดับความรู้ของผู้สอบด้วย ดัง

ที่ David P. Harris⁴ ได้แนะนำไว้ว่าการสร้างแบบทดสอบ โดยเฉพาะการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านนั้น การใช้ศัพท์และโครงสร้างของประโยคจะง่ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อว่าปัญหาที่แท้จริงที่ผู้สอบจะต้องขบคิดจะได้แก่การตีความ หรือการขบคิดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

5. **ความเป็นไปได้** ข้อควรคำนึงในการสร้างตัวลวงประการสุดท้ายที่จะกล่าวถึง ได้แก่ ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของตัวลวง ในการสร้างตัวลวงนั้นเราควรพยายามหลีกเลี่ยงการสร้างตัวลวงที่ผู้สอบสามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นคำตอบที่ผิด เพราะจะทำให้โอกาสที่เขาจะเลือกคำตอบที่ถูกต้องนั้นสูงขึ้น ดังนั้นเราจึงควรสร้างตัวลวงทุกข้อให้ดูน่าเป็นไปได้ น่าเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ดังที่ J.B. Heaton⁵ ได้กล่าวไว้ว่า ตัวลวงควรจะเป็นตัวเลือกที่ผู้สอบไม่ทราบคำตอบที่ถูกต้องพิจารณาแล้วก็จะเห็นว่าจะจะเป็นคำตอบที่ถูกต้องด้วยกันทุกข้อ การที่จะสร้างตัวลวงให้มีคุณสมบัติดังนี้อาจทำได้หลายวิธี เช่น

1.) การไม่สร้างตัวลวงให้ขัดกับหลักแห่งความเป็นจริง เช่น

We may infer from this article that people do not _____.

- need rest at all
- rest in the same way
- rest as much as they should
- like to rest

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. และ d. ขัดกับหลักแห่งความเป็นจริงอย่างชัดเจน ทั้งนี้เพราะย่อมไม่มีใครที่ไม่ต้องการพักผ่อน หรือไม่ชอบการพักผ่อน วิธีแก้ไขก็คือการเปลี่ยนตัวเลือกข้อ a. และข้อ d. เสียใหม่

2.) การไม่สร้างตัวลวงให้มีเนื้อความขัดกันเอง เช่น

We may infer from this article that people_____.

- need the same kind of rest
- do not need the same kind of rest
- rest more than they should
- do not rest as much as they should

⁴ David P. Harris, *Testing English as a Second Language*, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1969), p. 62.

⁵ J.B. Heaton, *Writing English Language tests*, p. 19

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. ซัดกับข้อ b. และตัวเลือกข้อ c. ซัดกับข้อ d. ซึ่งแน่นอนความขัดแย้งซึ่งกันและกันเช่นนี้ย่อมทำให้การเดามีโอกาสถูกมากขึ้น จากตัวอย่างนี้ผู้สอบเพียงแต่ตัดสินใจว่าจะเลือกตัวเลือกชุดใด ชุด a. และ b. หรือชุด c. และ d. เท่านั้น การที่ต้องเลือกเพียง 2 ชุดเช่นนี้ก็ย่อมจะทำให้โอกาสที่จะเลือกได้ถูกต้องมีถึง 50 % ครั้นเมื่อเลือกได้เช่นนี้ขั้นต่อไปก็เลือกอีกเพียง 1 ใน 2 ตัวเลือกเท่านั้น วิธีแก้ไขก็คือการเปลี่ยนตัวเลือก a. และ c. หรือ b. และ d.

3.) การไม่สร้างตัวลวงให้มีความหมายซ้ำกัน หรือเหมือนกัน เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้ผู้สอบที่ฉลาดสามารถตัดตัวเลือกที่มีความหมายเหมือนกันออกไปได้ทันที เพราะในข้อสอบแต่ละข้อนั้นจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมีตัวเลือกที่มีความหมายเหมือนกัน 2 ข้อ ตัวเลือกทั้ง 2 ย่อมเป็นคำตอบที่ผิดเช่นเดียวกัน ตัวอย่างของตัวลวงที่ไม่เหมาะสมชนิดนี้เช่น

The old man was always **courteous** when anyone spoke to him.

- a. polite
- b. glad
- c. kind
- d. pleased

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวลวงข้อ b. และข้อ d. มีความหมายเหมือนกัน (synonymous) ซึ่งผู้สอบใช้ความสังเกตไม่มากนักก็จะทราบได้ว่าตัวเลือกทั้ง 2 นี้เป็นตัวลวง วิธีแก้ไขก็สามารถทำได้ด้วยการเปลี่ยนตัวลวงข้อ b. หรือข้อ d. ข้อใดข้อหนึ่งเสียใหม่

4.) การไม่สร้างตัวลวงข้อใดข้อหนึ่งให้เป็นส่วนย่อย (subset) ของตัวลวงอีกข้อหนึ่ง หรือการไม่ใช่คำที่ต่างชั้น (class) กันเป็นตัวลวง เช่น

Some of our friends live in_____.

- a. India
- b. Asia
- c. America
- d. Europe

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. ไม่เหมาะสมเพราะเป็นตัวเลือกเพียงข้อเดียวที่แตกต่างจากข้ออื่น เพราะตัวเลือกข้ออื่น ๆ เป็นชื่อทวีปในขณะที่ตัวเลือกข้อ a. เป็นชื่อประเทศ นอกจากนี้ก็จะเห็นได้ว่าตัวเลือกข้อ a. นี้ก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของตัวเลือกข้อ b. ทั้งนี้ก็เพราะประเทศอินเดียอยู่ในทวีปเอเชีย ดังนั้นหากตัวเลือกข้อ a. ถูก ตัวเลือกข้อ b. ก็ย่อมจะต้องไปด้วย ซึ่งการที่จะถูกต้องด้วยกันทั้ง 2 ข้อย่อมเป็นไปได้ วิธีการแก้ไขอาจทำได้ด้วยการเปลี่ยนตัวเลือกข้อ a. เสียใหม่

การสร้างตัวเลือกเป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ จึงจะทำให้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้ และเป็นเครื่องมือที่สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้องอีกด้วย แต่การสร้างตัวเลือกก็เป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนพอสมควร ข้อควรคำนึงดังที่ได้เสนอมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ผู้เขียนเห็นว่ามีความสำคัญ และก็เป็นเพียงข้อควรคำนึงทั่วไปเท่านั้น ดังนั้นในการสร้างแบบทดสอบขึ้นใช้จริง ๆ นั้น ท่านจำเป็นต้องศึกษาข้อแนะนำในการสร้างแบบทดสอบสำหรับวัดทักษะเฉพาะแต่ละทักษะอีกด้วย

หนังสืออ้างอิง

- Canale, Michael and Swain, Merrill, *Approaches to Communicative Competence*, Singapore : Seameo Regional Language Centre, 1980.
- Harris, David P., *Testing English as a Second Language*, New York : McGraw-Hill Book Company, 1969.
- Heaton, J.B., *Writing English Language Tests*, London : Longman 1976.
- Widdowson, H.G., *Teaching Language as Communication*, London Oxford University Press, 1978.